

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central – N. Șova
 instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău: M. Guzun, Iu. Cotruță, I. Țurcan

D E C I Z I E

24 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
 al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,

Judecător

Judecători

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari și Luiza Gafton

examinând recursul declarat de Zabica Eugeniu, prin intermediul avocatului Pavel Cotruță,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de asociația profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” prin intermediul avocatului stagiar Puțuntica Eric împotriva lui Zabica Eugeniu cu privire la încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2017, prin care s-a respins cererea lui Zabica Eugeniu cu privire la repunerea în termen a cererii de apel și s-a restituit cererea de apel ca fiind tardiv

c o n s t a t ă

La 06 decembrie 2016 prin intermediul oficiului poștal avocatul stagiar Puțuntica Eric, împuternicit prin mandatul din 01 noiembrie 2016 să acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a semna și depune cererea de chemare în judecată (f.d. 10) a depus în interesele asociației profesionale „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” cerere de chemare în judecată împotriva lui Zabica Eugeniu cu privire la încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată avocatul stagiar Puțuntica Eric a indicat că la 21 octombrie 2013 în mun. Chișinău s-a produs accidentul rutier cu implicarea automobilului de model Skoda Roomster, număr de înmatriculare XXXX, condus de Zabica Eugeniu și automobilului de model VW Golf, număr de înmatriculare YYYY, condus de Gubenco Denis.

A concretizat că conform deciziei agentului constatator din 04 august 2014 și potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut Zabica Eugeniu, care la momentul producerii accidentului nu deținea poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă.

La 05 noiembrie 2014 persoana păgubită Lozan Ana a solicitat acordarea despăgubirilor de asigurare ce i se cuvin conform prevederilor legale în vigoare, ca urmare a prejudiciului suferit în urma accidentului de circulație produs la 21 octombrie 2013.

A menționat că la 06 februarie 2015 a achitat Alinei Lozan din mijloacele Fondului de Protecție a Victimelor Străzii despăgubirea de asigurare pentru daunele

cauzate autovehiculului de model VW Golf, număr de înmatriculare YYYY în sumă de 62 701 lei.

A precizat că la 13 mai 2016 a expediat lui Zabica Eugeniu somație, prin care i-a comunicat despre necesitatea achitării despăgubiri de asigurare, însă cererea a rămas fără răspuns.

Obligația pârâtului este purtătoare de dobândă și dobânda aferentă despăgubirii de asigurare constituie suma de 5 461 lei.

Avocatul stagiar Puțuntica Eric cere încasarea din contul lui Zabica Eugeniu în beneficiul asociației obștești „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” a despăgubirii de asigurare în sumă de 62 701 lei, dobânzii de întârziere în mărime de 5 461 lei, compensarea taxei de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de 2 044,86 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 2 500 lei (f.d. 4-9).

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Central din 27 aprilie 2017 s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de asociația profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule”.

S-a încasat de la Zabica Eugeniu în beneficiul asociației profesionale „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” suma de 62 701 lei cu titlu de despăgubire de asigurare pentru prejudiciul material cauzat, suma de 5 461 lei cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada de la 25 mai 2016 – 01 noiembrie 2016, suma de 2 044,86 lei cu titlu de cheltuieli de judecată legate de achitare taxei de stat și suma de 2 500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică (f.d. 57).

La 30 mai 2017 prin intermediul oficiului poștal avocatul Pavel Cotruță, împuternicit prin mandatul din 07 februarie 2017 să acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 48), a depus în interesele lui Zabica Eugeniu apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Central din 27 aprilie 2017, solicitând repunerea recursului în termen (f.d. 59).

La 05 iulie 2017 avocatul Cotruță Pavel a depus cerere de repunere în termen a cererii de apel, invocând că omiterea termenului s-a datorat intervenției unor circumstanțe imprevizibile de ordin familial, medical și tehnic, care au făcut imposibilă definitivarea și depunerea actului procedural în ultima zi a termenului.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 07 noiembrie 2017 a respins cererea lui Zabica Eugeniu cu privire la repunerea în termen a cererii de apel și a restituit cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului de declarare (f.d. 75-77).

La 22 noiembrie 2017 prin intermediul oficiului poștal avocatul Cotruță Pavel a declarat în interesele lui Zabica Eugeniu recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii și emiterea unei noi decizii sub formă de încheiere de repunere în termen a cererii de apel.

În motivarea cererii de recurs, avocatul Pavel Cotruță a indicat că omiterea termenului cu o zi s-a datorat defectării calculatorului în ultima zi de declarare a apelului, defectiune care s-a dovedit a fi iremediabilă, iar obținerea unor probe despre defectarea aparatului tehnic a fost imposibilă, deoarece centrele de deservire tehnică au refuzat primirea calculatorului pentru reparație.

În conformitate cu art. 426 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se depune și se examinează în modul stabilit de prezentul capitol, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind argumentele recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen, însă este neîntemeiat și urmează a fi respins cu menținerea încheierii din următoarele motive.

La 20 noiembrie 2017 Curtea de Apel Chișinău a expediat participanților la proces copia încheierii din 07 noiembrie 2017, fapt ce denotă că recursul declarat de avocatul Pavel Cotruță în interesele lui Zabica Eugeniu la 24 noiembrie 2017 este depus în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele pricinii rezultă că în ședința de judecată din 27 aprilie 2017, la care s-a pronunțat dispozitivul hotărârii, a fost prezent avocatul Pavel Cotruță în interesele lui Zabica Eugeniu (f.d. 54).

În aceeași zi avocatul Pavel Cotruță a confirmat contra semnătură că a primit copia dispozitivului din 27 aprilie 2017 (f.d. 58).

La 30 mai 2017 prin intermediul oficiului poștal avocatul Pavel Cotruță a depus în interesele lui Zabica Eugeniu apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Central din 27 aprilie 2017, solicitând repunerea recursului în termen (f.d. 59).

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 111 alin. (1), (2) și (3) Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Articolul 112 alin. (2) Codul de procedură civilă expres prevede că dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

Contrar prevederilor art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, avocatul Pavel Cotruță a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe la 30 mai 2017 după expirarea termenului de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii din 27 aprilie 2017, depășind termenul de declarare cu 1 zi.

În conformitate cu art. 116 alin.(1) și (3) Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Avocatul Pavel Cotruță a invocat temei de repunere în termen a cererii de apel și de depășire a termenului de declarare a apelului cu 1 zi, argumentul că în ultima zi de declarare a apelului calculatorul său s-a defectat iremediabil.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel întemeiat a constatat că argumentele invocate în cererea de repunere în termen sunt neîntemeiate, din considerentul că defecțiunea computerului nu constituie un impediment pentru îndeplinirea actului de procedură în termen.

Or, în conformitate cu art. 364 alin. (1) Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Prevederile legale nu indică expres că cererea de apel trebuie să fie dactilografiată, or necesitatea dactilografierii actului procedural este prevăzută expres la depunerea cererii de chemare în judecată în condițiile art. 166 alin. (7) Codul de procedură civilă și la depunerea cererii de recurs în condițiile art. 437 alin. (1) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Avocatul Pavel Cotruță nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în interiorul termenului acordat de legiuitor și urmează să-și asume răspunderea pentru aceste fapte, iar instanța de apel corect a respins cererea de repunere a apelului în termen, restituind cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului de declarare, în condițiile în care nu au fost administrate probe ce justifică omiterea termenului de declarare.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă expres prevede că părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău corect a respins demersul de repunere a apelului în termen ca fiind neîntemeiat și a restituit cererea de apel declarată ca fiind depusă tardiv.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2017 este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În hotărârea Ponomaryov vs. Ucraina 3236/03 din 03 aprilie 2008, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care

nu par să fie foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termenul de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință.

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel a aplicat corect normele de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul ca neîntemeiat și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Zabica Eugeniu, prin intermediul avocatului Pavel Cotruță.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de asociația profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” prin intermediul avocatului stagiar Puțuntica Eric împotriva lui Zabica Eugeniu cu privire la încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecător

Ala Cobăneanu

Judecători

Dumitru Mardari

Luiza Gafton